

Nr 662

Av herrar Gustafsson i Stenkyrka och Franzén i Träkumla, om
inrättande av ett särskilt stödområde för Gotland.

Gotland är ett utmärkt exempel hur man i praktiken kan ha framgång med en aktiv lokaliseringspolitik. Under 1950-talet minskades öns folkmängd med ca åtta procent och avfolkningens vådor kom att te sig alltmer ödesdigra för de kvarboende. Men så kom det en vändpunkt i början av 1960-talet. Till mycket stor del tack vare statliga insatser åstadkoms en industrialisering, som fick utflyttningen att stanna upp, och under åren 1963 och 1964 kunde rent av smärre folkökningar noteras. Allt detta hände innan riksdagsbeslutet om de lokaliseringspolitiska insatserna fattades 1964. Då glömde man tyvärr bort hela östra Götaland — Gotland inbegripet — och nu är läget återigen allvarligt. Vid årsskiftet 1965/66 var folkmängden oförändrad, och om ingenting görs i positiv riktning kan inom kort en ny »utvandringsperiod» förutses.

Under perioden fram till 1975 kommer ett betydande arbetskraftöverskott att uppstå på Gotland. Enligt en prognos utarbetad av länsarbetsnämnden i Gotlands län kommer antalet arbetstillfällen på ön 1975 att vara 21 286, medan tillgången på arbetskraft vid samma tillfälle blir 24 079 personer. Ett överskott på ca 2 700 personer kan följaktligen förutses om inte Gotland tillförs nya sysselsättningsmöjligheter. Att en utveckling i ovan skisserade riktning skulle vara något ytterst olyckligt behöver knappast påpekas. Den redan nu starkt reducerade befolkningen på ön skulle tunnas ut ytterligare med försämrad service på alla områden som följd, vilket i sin tur försämrar förutsättningarna för de företag som valt Gotland som lokaliseringsort.

Starka skäl talar sålunda för att det gotländska näringslivet tillförs den stimulans som lokaliseringspolitiska insatser enligt riksdagens beslut från 1964 innebär. Lokaliseringspolitiken har hittills begränsats till det s. k. norra stödområdet, för så vitt inte särskilda skäl talar för insatser på annat håll. Ett undantag från den regeln är stödet till turist- och fritidsanläggningar, där endast norra stödområdet får komma i fråga. Mycket talar för att denna begränsning av de lokaliseringspolitiska insatserna är olycklig. Det gäller inte minst stödet till turismens utveckling. Gotland är en utpräglad turistprovins, där denna näringsgren får en för varje år allt större betydelse för näringslivet. Genom moderna förbindelser över havet blir det allt lättare för nutidens bilturist att förlägga sin fritids- och rekreationsperiod till Gotland. Stora investeringar krävs för att »fritidskonsumentens» behov och

önskemål skall kunna tillfredsställas. När sådana behov föreligger för en provins, där samtidigt ökade sysselsättningmöjligheter behöver skapas, är det svårt att förstå den riksdagsmajoritet som ställt sig avvisande till ett särskilt stödområde vari Gotland skulle ingå.

I olika sammanhang har förslag väckts om införandet av ett särskilt stödområde för östra Götaland i enlighet med de principer som gäller för det norra stödområdet. Ett beslut i den riktningen är enligt vår mening synnerligen angeläget. Som en första åtgärd föreslår vi emellertid att ett särskilt stödområde inrättas för Gotland.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att Gotland i fråga om lokaliseringspolitiken må utgöra ett särskilt stödområde enligt samma grunder som gäller för norra stödområdet.

Stockholm den 26 januari 1966

Torsten Gustafsson

i Stenkyrka

Nils Franzén

i Träkumla